

Čís. 8880.

Neuposlechnutí zákazu, by příslušníci mladistvých artistek baru nesměli je doprovázeti do sálu, není po případě dostatečnou příčinou k okamžitému rozvázání smlouvy.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1929, Rv I 1288/28.)

Žalovaný, majitel baru, zrušil dne 19. června 1927 služební smlouvu s dvěma tanečnicemi, ježto proti jeho zákazu byly po představení doprovázeny při pobytu v baru svou tetou. Žalobě o zaplacení mzdy až do konce června 1927 bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Ne j v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů :

Dovolatel trvá na tom, že prohlásil k tetě žalobkyně, že, neopustí-li do tří minut sál, bude to pokládati za porušení smlouvy. Tím prý nepropustil žalobkyně, nýbrž pohrozil jí jen zrušením smlouvy, kdyby se zdráhaly zachovati domácí řád. Než k tomu nelze přisvědčiti. I když jeho prohlášení znělo tak, jak tvrdí, nebylo pouhou pohrůžkou, že smlouvu zruší, nýbrž podmíněným zrušením smlouvy, podmíněným tím, že nebude uposlechnuto jeho příkazu. Jakmile tato výminka nastala, nabylo zrušení smlouvy účinnosti. Tak tomu rozuměla i žalobkyně Roszi R-ová, ona podle tvrzení dovolatelova mu odpověděla, že tedy opustí místo ihned. Tím smlouvu nerozvázala, nýbrž dala na jevo, že neuposlechne příkazu žalovaného a že tudíž nastala výminka, na níž učinil závislým zrušení smlouvy. Ale ani námitka, že porušení domácího řádu opravňovalo žalovaného k tomu, by smlouvu zrušil, než uplynula ujednaná doba, není důvodná. Nižší soudy přidržely se úsudku znalce, že ustanovení, kterým se zakazuje, by příslušníci artistek je doprovázeli do sálu, jest nemravné, poněvadž bylo zřejmě učiněno proto, by byla povznesena potřeba (nápojů a jídel), ježto návštěvníci baru prý se přítomností starších průvodkyň dají zdržeti od větší útraty. Tomu jest patrně rozuměti tak, že průvodkyním artistek bylo proto zakázáno, zdržovati se v sále, by artistkám svou přítomností nepřekážely v tom, animovati hosty k větší útratě. Znalci nelze ovšem přisvědčiti v tom, že zákaz nemohl míti jiný účel než jím uvedený. Zákaz může sloužiti i ochraně zcela oprávněných zájmů podnikatele, poněvadž by provoz podniku mohl po případě býti rušen tím, že by účinkující brali s sebou též své příslušníky a příbuzné. Podnikatel nemusí zpravidla vůbec ve svých místnostech trpěti osoby, které nejsou ani hostmi ani v podniku zaměstnány. Ale v souzeném případě jest uvážiti, že šlo o dívky 16 a 18 let, jež byly doprovázeny starší průvodkyní. Dívky ve svém mladistvém věku v ovzduší, v němž vykonávaly své povolání, potřebovaly zajiště zvýšené péče v ohledu mravním. Průvodkyně žalobkyně měla tudíž náležitý důvod, proč se zdržovala u nich v sále. Svým zákazem bránil jí však žalovaný v doзору nad nimi; jeho tvrzení, že mohla na ně dozorati i z vedlejších místností, je zřejmě liché. To učinil bez podstatné příčiny,

neboť nebylo prokázáno, že by její přítomností mohl utrpěti újmu nějaký oprávněný zájem jeho a žalovaný sám ani takový podstatný důvod ne-
tvrdil. Proto souhlasí dovolací soud s názorem nižších soudů, že v sou-
zeném případě nebylo uposlechnutí zákazu dostatečnou příčinou k oka-
mžitému rozvázání smlouvy. Nezáleží na tom, že snad žalovaný sdělil
na druhý den zástupci žalobkyni, že mohou dále u něho pracovat. Pro-
puštěním byl námezdní poměr zrušen a žalobkyně nebyly povinny, by
se vrátily do služeb žalovaného.

Čís. 8881.

Připojení podpisu směnečného rukojmího, jež se stalo před účinností směnečného zákona (čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928) zůstává účinným, třebaž na směnce scházela doložka poukazující k rukojemství. Na tom nemění nic, že byl podpis rukojmího z doby před nabytím účinnosti nového směnečného zákona připojen na směnku tehdy ještě ve všech podstatných částech nevyplněnou a směnka byla doplněna teprve po nabytí účinnosti nového směnečného zákona. Připojení podstatných náležitostí směnky po nabytí účinnosti nového směnečného zákona děje se podle předpisů tohoto zákona. Napotomní vyplnění směnky děje se se zpětnou platností tak, jako by bývala směnka vyplněna již v době, kdy byl připojen podpis na blankosměnce.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1929, Rv I 347/29.)

Směnečný platební příkaz proti Ludvíku P-ovi, přijateli směnky, a proti Aloisi J-ovi, rukojmímu, ponechal procesní soud své stoli-
ce ohledně obou žalovaných v platnosti. Odvolací soud směnečný platební příkaz ohledně Aloisa J-a zrušil a uvedl v tomto směru v důvodech: Jest zjištěno, že podpis Aloisa J-a není opa-
třen doložkou poukazující k rukojemství (§ 62 sm. zák.). Podle § 62 (2) směn. zák. musí býti směnečné rukojemství psáno na směnce a vy-
jádřeno slovy »jako rukojmí« nebo jinou doložkou téhož významu a ru-
kojmím podepsáno. Podle § 107 (3) směn. zák. platí ustanovení tohoto (nového) směnečného zákona i o směnečných prohlášeních, učiněných po účinnosti tohoto (nového) zákona, tedy po 10. dubnu 1928 (§ 110 sm. zák.); platí tedy i o blankosměnkách, které byly doplněny po účinnosti zákona, třebaž byly vystaveny před jeho účinností. Ano jest ne-
sporné, že směnky v roce 1921 opatřené in bianco podpisy směnečných dlužníků byly datem vydání a splatnosti opatřeny po 10. dubnu 1928 a nebyl při podpisu Aloisa J-a vyznačen jeho závazek rukojemský, neručí Alois J., nevlastní směnečný rukojmí, směnečněprávně, nýbrž obecnoprávně, a to podpůrně, a bylo proto odvolání jeho vyhověti, na-
padený rozsudek změnití a směnečný platební příkaz jako neprávem vydaný zrušiti.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolání žalobkyně, opřenému jen o dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., nelze odepřítí oprávnění. Jde jen o otázku, zda podpis žalova-